רוכבי גמלים אסורין לאכול בתרומה *תניא נמי הכי רוכבי גמלים כולם רשעים הספנים כולם צדיקים החמרים מהן רשעים מהן צדיקים איכא דאמרי הא דמכף הא דלא מכף ואיכא דאמרי הא *דמטרטין הא דלא מטרטין ריב"ל *לייט אמאן דגני אפרקיד איני והאמר רב יוסף *פרקדן לא יקרא קרית שמע קרית שמע הוא דלא יקרא הא מגנא שפיר דמי לענין מגנא כי מצלי שפיר דמי לענין ק"ש כי מצלי אסור והא ר' יוחנן מצלי וקרי ק"ש שאני רבי יוחנן דבעל בשר הוה: **מתני'** *דרך בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה והצנועות מתקנות שלישי לתקן את הבית *נמצא על שלו טמאין וחייבין קרבן נמצא על שלה *אותיום טמאין וחייבין בקרבן נמצא על שלה לאחר זמן טמאין מספק ופטורים מן הקרבן איזהו אחר זמן כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה ואח"כ מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה *ר"ע אומר אף מטמאה את בועלה מודים חכמים לרבי עקיבא ברואה כתם שמטמאה את בועלה: **גמ'** ונידוש דלמא דם מאכולת הוא אמר רבי זירא אותו מקום בדוק הוא אצל מאכולת ואיכא דאמרי רחוק הוא אצל מאכולת מאי בינייהו איכא בינייהו דאשתכח מאכולת רצופה להך לישנא דאמר בדוק הוא הא מעלמא אתאי להך לישנא דאמר רחוק הוא אימא שמש רצפה אתמר בדקה בעד הבדוק לה וטחתו בירכה ולמחר מצאה עליה דם אמר רב טמאה נדה א"ל רב שימי בר חייא והא חוששת אמרת לן איתמר נמי אמר שמואל טמאה נדה וכן מורין בי מדרשא טמאה נדה אתמר בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו בקופסא ולמחר מצאה עליו דם א"ר יוסף כל ימיו של ר' חייא טימא ולעת זקנתו טיהר איבעיא להו היכי קאמר כל ימיו טימא משום נדה ולעת זקנתו טיהר משום נדה וטימא משום כתם או דלמא כל ימיו טימא משום כתם ולעת זקנתו טיהר מולא כלום תא שמע דתניא בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו בקופסא ולמחר מצאה עליו דם רבי אומר טמאה משום נדה ורבי חייא אמר טמאה משום כתם

אמר

רוכבי גמלים. אבריהם מתחממים בבשר הגמל ומוציאים זרע: כולם רשעים. כלומר: כולם צדיקים. שדרים בסכנה ולבם לאביהם שבשמים: דמכף. לשון אוכף של חמור. אם יש לו אוכף האבר אינו מתחמם שהעץ קשה הוא ואם אין לו אוכף מתחמם בבשר החמור אבל דרך גמלים לרכוב בלא אוכף אלא במרדעת ומתחמם: דמטרטין. ירך מכאן וירך מכאן ואברו מתחמם: דלא מטרטין. רוכב כאשה: מטרטין. לשון מלחים כדאמרי' במנחות (דף סג:) וכי טורטני יכנים: אפרקיד. פניו למעלה וגנות הוא שפעמים שיתקשה אבר מוך שינתו ויתגלה ועוד שידיו מונחות לו על אברו ומתחמם: מצלי. מוטה מעט על צדו: כי מצלי נמי אסור. אא"כ יושב או שוכב כולו על צדו: **מתני'** אחד לו ואחד לה. לקנח לאחר תשמיש: לתקן את הבית. כלומר לבדוק לפני תשמיש ולהכין עצמה לבעלה. וה"ה לכל הנשים כדתנן בפ"ק (לעיל יא.) ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביתה והא דנקט צנועות כדמפרש בפ"ק (יב.) צנועות עד שבודקת בו לפני תשמיש זה אין בודקת בו לפני תשמיש אחר: נמצא דם על שלו. ואפילו לאחר זמן ששהה לאחר בעילה זמן ארוך קודם קינוח בידוע שהיה דם בשעת תשמיש: טמאים. שניהם טומאת שבעה כדין בועל נדה כדכתיב (ויקרא טו) ותהי נדתה עליו: *אותיום. מיד לאחר בעילה: לאחר זמן. לאחר אותיום טמאים מספק שניהם שבעה ימים ומיהו טומאת ספק הוא לתלות אבל לא לשרוף: את פניה. פניה שלמטה: ואח"כ. כלומר ששהה יותר מכשיעור הזה אחר אחר הוא זה: מטמאות מעת לעת. טהרות ואדם במגע טומאת ערב ומדרבנן כדין מעת לעת דאמר בפ"ק (ו.) ומה היא מטמאה משכבה ומושבה וכיון דעושה משכב ומושב לטמא אדם כל שכן דהיא עצמה מטמאה אדם: ואינה מטמאה את בועלה. טומאת שבעה ימים: ר"ע אומר אף מטמאה את בועלה. ר"ע לטעמיה דאמר כל מעת לעת מטמאה את בועלה מספק טומאת שבעה בפ"ק (לעיל ו.): **גמ'** מאכולת. כינה. ואמאי טמאין ואמאי לשרוף תרומה ולהתחייב בקרבן ואמאי להוי ספק לתלות תרומה ולהביא אשם תלוי ולא תיתלי דדלמא דם מאכולת הוא שהיה באותו מקום במטה וכשבעל נדבק בו: בדוק. דודאי אין שם מאכולת ודם ודאי מגופה אתיא: רחוק הוא. שאין מאכולת יכולה ליכנס שם: רצופה. מעוכה על העד רחוק מן הדם קצת. ולישנא דבדוק כיון דקים להו לרבנן דאין שם מאכולת ודאי דם מגופה הוא שהרי העד היה בדוק לה קודם הקינוח ומאכולת *) (מעלמא הואי התם בעד שהיא רצופה) וללישנא דרחוק איכא לספוקי שמא האי דם ממאכולת ומתוך שרחוק הוא מעכה השמש בשעת תשמיש: ולמחר מצאה עליה דם. על הירך: טמאה נדה. טומאה ודאית דכיון דהעד בדוק לה שלא היה בו דם קודם בדיקה ודאי מגופה אתאי על העד ומשם הוטח בירכה ולא אמרינן דלמא מעלמא אתא על ירכה וספק טומאה היא: ולמחר מצאה עליו דם. על העד ואיכא לספוקי דלמא מקמי הכי הוה ביה. נהי לא נקט הכא טחתו בירכה דא"כ הוו להו תרי ספיקי לקולא חדא דלמא לאו מן העד הוטח על ירכה ואפילו את"ל מן העד אתא דלמא כיון דלאו בדוק מקמי הכי הוה: משום נדה. טומאה ודאית דכיון דסוקת דמים שם לא מספקינן במקמי הכי: משום כתם. כלומר טומאת ספק ותולין:

שבירכה

*) פ"א לאחר בעילה אפילו על אברו

רוכבי גמלים אסורין לאכול בתרומה · ואע"ג דאמר שמואל בפ' יוצא דופן (לקמן דף מג·) כל שכבת זרע שאין כל גופו מרגיש אינו מטמא הכא דלמא דמרגיש כל גופו ולאו אדעתיה: **רוכבי** גמלים כולם רשעים החמרים מהן רשעים מהן צדיקים · ואע"ג דאמרינן בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף פב·) גמלים רובן כשרים חמרים רובן ליסטין וי"ל דהכא מיירי ברוכבים ומשום הרהור והתם לא מיירי ברוכבים אלא בטוענין סחורה על הגמלים והם הולכים ברגל רחוק במקום סכנה וחמרין *[שהם ליסטים משום דבשעה שקונים] טוענין רמאות במשא ובמתן: **אפרקיד** · פי' הקונטרס פניו למעלה וכן משמע בהמוכר את הספינה (ב"ב דף עד·) גבי מתי מדבר דגנו אפרקיד וחליף טייעא תותי ברכייהו ורומחא בידיה ולשון אפרקיד אפורייתה קאי *(קדקדא) ולא כפירוש הערוך דפי' פניו מטה ולשון אפרקיד אפי קיד ועוד קשה ריב"ם דאפרקיד למה לי · [וע"ע תוספות פסחים קיב· ד"ה פרקדן]: **לייט** אמאן דגני אפרקיד · פי' בקונטרס שידיו מונחות על מילאו ומתחמם ורשב"ם פירש שבגדיו טפלין על אמתו ומתחמם ומה שפי' עוד שפעמים [מתקשה ומתגלה] לא נראה דבכיסוי סגי לו אלא מאי א"ל· ועוד שמעתי כששוכב אפרקיד מתחמם בשדרו ומתחמם וזה יתקשה האבר ויבא לידי קרי · גליון :

ק"ש כי מצלי אסור · היינו כשהוא קצת אפרקיד אבל על צדו לגמרי שרי כדאמר בפ' מי שמתו (ברכות דף כד·) שנים שהן ישנים במטה זה הופך פניו לכאן וזה הופך פניו לכאן וקורין ק"ש: **ולידרוש** דלמא דם מאכולת הוא · אבל על בדיקות דמשמשין לה אם מצא דם לא פריך דדלמא חומרא היא אבל הכא פריך אמאי חייבין בקרבן דלמא מייתי חולין בעזרה ועוד נראה וכן פר"ח דפריך אנמצא על שלו כי לא נמצא על שלה אמאי מטמאין כיון דליכא הוכחה דלא אתי מגופה: **רחוק** הוא אצל מאכולת · אין לפרש שאינה יכולה ליכנס אלא ברוחק ולפעמים נכנסת דא"כ הוה ליה למימר בסמוך ללישנא דרחוק הוא אימר איתרמויי איתרמי ולמה צריך להזכיר דשמש רצפה לכך י"ל בדוק הוא שאינה באה כלל סמוך לרחם מפני הזוהמא שיוכל השמש להכניס ורחוק הוא אצל מאכולת היינו דאינה נכנסת בשום פנים מאליה אלא שפעמים שמתקרבת לרחם כ"כ עד שהשמש מכניסה ומרצפה : **וטחתו** בירכה · פירוש במקום (א) שאין דם המקור יכול ליפול שם: **ולמחר** מצאה עליה דם · ה"נ רש"י פי' על ירכה וקאמר דטמאה נדה דליכא למימר דמן העד נתלכלך ירכה ולא מעלמא ול"ת ותבדוק העד וי"ל שנאבד העד א"נ שמא דם העד עצמו בא מדם ירכה כיון שנמצא על העד רק במקום שנגע בירכה וכגון שיש כגרים ועוד דליכא תקנתא דמאכולת *ודוקא בעד הבדוק לה אבל בשאינו בדוק לה הוי ספק ספקא כדפי' רש"י ודוקא טחתו בירכה אבל הניחתו בקופסא פשיטא דטמאה ור"ח גרס ומצאה עליו פירוש על העד וטחתו בירכה היינו בגוי שלא הניחתו בקופסא דבהניחתו בקופסא פשיטא דטמאה ופריך והא חוששת אמרת לן דהוי אימר מעלמא אתי: **אמר** שמואל טמאה נדה · לפי' ר' חייא דמיקל בסמוך מודה הכא דהא ר' חייא כר' יוסי ס"ל ושמואל גופיה פסיק כהלכה (לקמן נט:) כרבי יוסי והכא קאמר דטמאה נדה:

* לו שמא כיון שנמצא על ירכה במקום שנגע בעד שוכח מילתא שמחמת העד הוא וטמאה · גליון :

בעד

כד א מיי' פ"ח מהל' תרומות הלכה ו ועוש"ע אה"ע סי' כג סעיף ה:
כה ב מיי' פכ"א מהל' איסורי ביאה הלכה יט [וע"ע בהג' מיי' פ"ה מהל' דעות הל"ה] סמג לאוין קיא טוש"ע שם סעי' ג:
כו ג מיי' פ"ב מהל' ק"ש הלכה ב ועי' בהשגות ובכ"מ סמג עשין יח טוש"ע או"ח סי' סג סעי' א:
כז ד מיי' פכ"א מהל' איסורי ביאה הלכה יח סמג לאוין קכו טוש"ע אה"ע סי' כג סעיף ג:
כח ה ו מיי' פ"ב מהל' ק"ש הלכה ב סמג עשין יח טוש"ע או"ח סימן סג סעיף א:
רש"ל מ"ז וגי' רש"ל קדקדא
כט ז מיי' פ"ד מהלכות איסורי ביאה הלכה יד ופ"ו סמג לאוין קיא טוש"ע י"ד סי' קצ סעי' ג:
ל ח מיי' שם הלכה טו סמג שם טוש"ע שם סעיף לג:
לא ט מיי' פ"ט מהל' שגגות הל' ה:
לב כ מיי' שם (ופ"ד מהל' איסורי ביאה) סמג לאוין קיא טוש"ע י"ד סימן קצ סעי' לג:
לג ל מ מיי' פ"ט מהל' שגגות הל' ו:
לד נ מיי' שם (ופ"ד מהל' משכב ומושב הלכה ח)
לה ס מיי' פ"ה מהל' מטמאי משכב ומושב הל' [illegible]
לו ע פ מיי' פ"ד מהל' איסורי ביאה הל' יח ועי' כ"מ סמג לאוין קיא טוש"ע י"ד סי' קצ סעי' לג:
לז צ מיי' שם הלכה יט ופי' שם טוש"ע שם סעי' לג:
לח ק טוש"ע שם סעי' לג:

[קידושין פב.]

ברכות יג:

[יומא ו. ע"ש]

[לעיל ו.]

קדושין פב· [ע"ש]

[כמו מלחים שמטלטל אחד מכאן ומטלטל אחד מכאן]

[לעיל ס·]

[לקמן מב· שבועות יח· כריתות יג:] [illegible]

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה וטחתו וכו' שאין דם וכו' כ"ל [illegible]:

מוסף רש"י

לייט אמאן דגני אפרקיד. שמא יתקשה אברו כשהוא מונח לבדוס והוא לדרך גנאי (ברכות יג:). פרקדן. שוכב על גבו ופניו למעלה (שם). מגנא. לישן (שם). כי מצלי. כשהוא מוטה על צדו מעט (שם). לענין ק"ש כי מצלי אסור. אפילו מצלי נמי אסור, שמקבל עליו מלכות שמים דרך שררה וגאוה (שם). בשני עדים. [illegible] (כריתות יג:). אחד לו. מתקנת בו עצמה (לעיל ה:). נמצא על שלו. דם על המפה שקנח בו לאחר תשמיש, טמאין, שניהם טומאת שבעה, היא משום נדה והוא משום בועל נדה, דודאי דם זה קודם בעילה היה בשעת תשמיש, וחייבין קרבן (שבועות יח.). ודאי בשעת תשמיש היה (המשך למטה בעמוד זה)

תוספי הרא"ש

רוכבי גמלים אסורים לאכול בתרומה · דוקא בשעה שהן רוכבין שמא יראה קרי בעוד התרומה בפיו אבל לאחר שירד מותר דלא חיישינן שמא ראה קרי ושכח · דאמרי' לקמן פרק יוצא דופן כל שכבת זרע שאין כל גופו מרגיש בה אינה מטמאה: רוכבי גמלים כולם רשעים · [illegible] כשרים בגמלים מיירי [illegible] והולכין לארץ מרחקים לסחורה בדרך מדברות [illegible] ומכוונים לבם לשמים ונושאין ונותנין באמונה והחמרין [illegible] כל כך משאם ונותנין ברמאות: לייט אמאן דגני אפרקיד [illegible]

[illegible]

א) נראה של"ל שבדקה ומצאה דם על העד דמשמע ליה דלא קשיא לן דשמא דם מאכולת הוא דאי למימר וכו' :

מוסף רש"י (המשך מלמעלה) ובועל נדה בשוגג הוה וחייבים שתי חטאות (כריתות שם). דודאי היה דם בשעת ביאה, שאין דרך הדם לצאת ממנו דם (יומא ו.). אותיום. לשון יוני הוא, כלומר לאחר תשמיש (כריתות שם) והוא לשון מיד בלשון יוני, שקנחה בפרישת יציאת השמש מיד, טמאין. ודאי (יומא ו.). נמצא על שלה לאחר זמן. כלומר שהפסיקה בדיקה (שם). פניה. של מטה (שם). ואח"כ מטמאה מעת לעת. ולא יותר מכאן שהרי היא כשאר נשים לטמא למפרע טהרות של מעת לעת, ואינה מטמאה את בועלה. שלא גזרו טומאת מעת לעת לענין טומאת בועלה (שם).